

Inedit în muzicologie...

(Daniela Caraman Fotea – 28 martie 2018)

...oferit de RADU CORNELIU FĂGĂRĂȘAN, bas-bariton, licențiat al Facultății de Muzică din Brașov. Doctor în muzică la Universitatea Națională de Muzică din București, interpret, pedagog – la Universitatea de Muzică Ovidius din Constanța, catedra de canto classic, asistent universitar (de ce doar atât la valoarea lui?), autor și co-autor de volume în specialitate.

Încă de la înființare, EDITURA MUZICALĂ și-a îndeplinit elitist statutul de aparținător al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, prin paleta tematică extinsă a proiectelor materializate în mii de titluri (partituri simfonice și vocal-simfonice, de operă și balet, muzică de cameră, muzică pentru diferite formații corale, muzică ușoară, bibliografie școlară etc.), cât și creația muzicologică românească (lucrări de istorie și estetică a muzicii, studii de muzicologie, ghiduri, dicționare, lexicoane, monografii, lucrări de memorialistică, colecții de folclor ș.a.), care au pledat pentru utilitatea indiscutabilă a acestor demersuri, mai ales în cultura națională. Nu au lipsit nici domenii inedite, abordând teme practic necunoscute. Acestor a din urmă li s-au alăturat și cele două volume semnate de Radu Corneliu Făgărășan, purtând titlul „Cântăreții castrați”. O categorie de vocaliști bogat reprezentată mai ales în Italia și Marea Britanie, la majoritatea curților regale europene de secol 17 și 18.

Procedeu considerat barbar, practicat cu acceptul părinților asupra copiilor lor, urmare și a hotărârii cercurilor eclesiastice înalte de a interzice accesul femeilor în biserici, altfel decât în calitate de enoriașe.

Pe lângă numărul (imposibil de apreciat) al victimelor, cauzele soldate cu reușite însemnau obținerea unor rezultate vocale de excepție, virtuozitate peste obișnuit – ambitus depășind trei octave, o sonoritate specială apropiată sensibilității vocilor feminine, dar și o susținere, o forță apreciabilă a discursului sonor. Traducerea în concret financiar era redutabilă, gloria pe măsură. Acei sopraniști au devenit o vreme, obișnuiți ai scenelor lirice, multe fiind partiturile și rolurile ce le erau destinate. Mai apoi, vocile de contratenor i-au înlocuit dar într-un număr ne semnificativ.

Radu Corneliu Făgărășan a elaborat ca urmare a unui studiu aprofundat, o cercetare puțin obișnuită, a unei bibliografii uimitoare (aproape exclusiv internațională), o adevărată arheologie muzicologică, oferind astfel Editurii Muzicale ocazia de a acoperi, la noi, o zonă albă a istoriei Euterpei. Pentru că – așa cum scrie în prefața volumului doi, Florența Marinescu, îl caracterizează perseverența, seriozitatea și un extraordinar simț al detaliului, rafinamentul. O demonstrează și fragmentele muzicale, reproducerile fotografice prezentate cu o calitate de aplaudat ce transformă volumele în bijuterii editoriale.

Martorii tăcuți ai istoriei acelor vremuri îl constituie partiturile semnate de un Alessandro Scarlatti, Paisiello, Gluck, Haendel, Mozart, Rossini, Mayerbeer ș.a. Celor interesați de studiu și documentare li se prezintă numele și biografia câtorva sopraniști cu notorietate în epocile de mult trecute, dar și o listă a contratenorilor care le-au urmat.

Vocea umană este cel mai prețios instrument, îmi spunea Nicoae Herlea, pentru că este singurul nefăcut de mâna omului! Intervenția omenească a avut ca urmare, NEDĂINUIREA. Cei analizați

în aceste două volume au fost cândva, undeva, rămâne peste timp doar amintirea lor, scrie Radu Corneliu Făgărășan. Demersul autorului, singular, merită aprecierile celor care îl vor citi. Le merită cu prisosință, acest MUZEU AL MUZICOLOGIEI...